

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XXI. Cùm inter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

nis eius stabiliendum ab Ordinario tolli nõ
posset : secus, si scienter : tum enim eorum,
proprium delictum allegantium, contradi-
ctioni locus non esset, vti constat ex c. nulli
8. hoc tit. in 6. & c. diuersis 5. de cler. con-
iugatis. Deinde si prouisus ob crimen prua-
tionem ipso iure incurrisset, & prouisio ad
alium spectaret, non posset Ordinarius in
crimine dispensando, titulum eius validare,
cum præiudicio collatoris non consentien-
tis, argum. c. quamuis, 8. de rescript. in 6. vbi
Gl. fin. ex eodem fundamento resoluit : Si
Episcopus in beneficiarũ depositionis sen-
tentiam tulerit, non posse deinde eum resti-
tuere absque patroni consensu, cui nouæ
præsentationis faciendæ ius acquisitum est.
Videri potest Francus ibid. n. 7.

Dico II. Cur Pontifex Innoc. III. dis-
pensandum non esse existimãrit, causa est,
quod cum fuerit sacrorum canonum, & ec-
clesiasticæ disciplinæ obseruantissimus cu-
stos; noluerit videri factum Capitularium,
aut vota eorum approbare, qui Archidia-
conum illegitimè natum, sine postulatione
interposita, promouere tentarunt : Namque
vt ex omnibus dicti Pontificis responsis ap-
paret, id maximè ipsi curæ fuit, vt omnes,
præsertim ecclesiastici viri, canones sacros
& c. scirent, & obseruarent.

CAPITVLVM XXI.

Cùm inter.

PARAPHRASIS,

Super electione Episcopi in ecclesia Sa-
onenfi controuersia orta fuit; eaque ad
Sedem Apostolicam delata : Ex parte Ca-
pitulariũ proposuit Procurator, quod Ca-
nonici in loco Capituli conuenientes, cõ-
muni consensu, excepto S. Subdiacono,
elegerunt Hastensis ecclesiæ Præpositum,
electiõque in publicum scriptum redacta
sit. Ex aduerso dictus S. proposuit, quod
ipse, cum Hastensis ille Præpositus nomi-
natus esset, se appellando opposuerit, quia
morbo epileptico laboraret, cuius rei cau-
sa etiam antehæc tanquam inhabilis, fuis-

set repulsus : Sed neque oportere ex alia
ecclesia quempiam eligi, si idoneus in Sa-
onenfi ecclesia reperitur. Præterea rela-
tum fuit coram Pontifice, quod post eam
appellationem, dictus S. Archipresbyter
Soanenfi in Archiepisc. Mediolanenlem
compromiserunt, qui G. Modicensẽm Ca-
nonicum ipsis dedit & confirmauit. His
ita relatis, Innoc. III. Pontifex mandat
à se delegatis Episcopis, vt electionem
Præpositi à maiore & saniore Capituli
parte factam, publicatam & subscriptam,
si accedente etiam consensu electi veluti
spirituale matrimonium contractum fuit,
Apostolicã auctoritate confirmet, nisi
sufficienter ostensum fuerit, eum morbo
epileptico (cuius causã appellatum fuit)
laborare : Non obstante appellatione, si
quæ ex alijs recentis causis, quippe quas
frivolas Papa iudicat, interposita fuerit.
Non obstante etiam confirmatione ab Ar-
chiepiscopo, si in eum, vt proponeretur,
compromissum fuit, Modicensi Canonico
impartita : cum electores à priore illa
electione resillire haud potuerint : Quod
si autem compromissum non fuit; tum,
etiam si Præpositus electioni sui necdum
consensit, eo tamen consentire volente
(dummodò à morbo immunis sit) electionem
ipsum confirmet.

SUMMARIUM.

1. Secundum Canones electio intra ambitum ecclesiæ Cathedralis celebranda est, si extra illum celebretur, per sententiam rescindi potest.
2. Electus ob vitium vel morbum à Prælatu repulsus iterum eligi potest.
3. Valida est electio extranei, si fiat à maiore parte.
4. Electores potuerunt olim, iam non possunt recedere ab electione publicata, etiam si electus consensum nondum dederit.

NOTANDVM I. Electio Prælati quibusdam in ecclesijs in loco Capituli ce-

celebratur, vt hinc: Quibusdam verò in choro ecclesiæ, vt videre est in c. cum nobis 19. hoc tit. Quare cuiusque ecclesiæ consuetudo hac in reseruanda est. At verò ex c. quod sicut 28. hoc tit. constat, secundùm canonicas sanctiones, electionem Episcopi intra ambitum ecclesiæ Cathedralis celebrandam esse; siue fiat in choro, siue in Capitulo, siue in alio honesto conclaui, vt Abb. docet in cit. c. quod sicut n. 2. Et arbitrat. Gl. in c. 1. d. 23. ver. fieri in vrbe (loquens de omni electione) irritam fore, si absque rationabili causa extra ecclesiæ ambitum fiat: quod & Abbas loco cit. tradit & Anton. in eod. c. quod sicut n. 6. Veruntamen cum hæc nullitas in iure expressa non reperitur, dicerem potius, electionem, tanquam contra canonum præscriptum factam, rescindi posse per sententiam, argum. c. quamquam 18. ibi, vel per sententiam, hoc tit. in 6. Videri possunt quæ dicam in c. bonæ 23. hoc tit.

NOTANDVM II. Si electus ad prælaturam ob morbum siue corporis vitium repulsam tulit, iterum eligi potest, si existimetur plenè curatus esse. Ita contra Gl. ver. recusatus Innoc. hic n. 1. Anton. n. 10. Abb. n. 7. & colligitur ex textu c. Cum enim obiectum fuisse, Præpositum etiam antehac ob morbum epilepticum, repulsam fuisse; non mandauit Papa de hac repulsa fieri inquisitionem; sed solum, num eo tempore, quo promouendus est, huiusmodi morbo laboraret. Interim negari non debet, si constaret, ob huiusmodi morbum aliquem repulsam tulisse, præsumptionem contra illum fore, prout docui in c. super eo 12. hoc tit. Quia verò ea repulsa coram Pontifice relata tantùm, non etiam ostensa fuit, ideo simpliciter is respondit, probationem impediementi, videl. morbi epileptici, Subdiacono opponenti incumbere.

NOTANDVM III. Licet honestius esse videatur, si Canonici Prælaturam ex propria ecclesiâ eligant, dummodò aliquis idoneus adsit, tamen id necessarium non est; cum iuri suo in hoc renunciare possint: Ideòque valida erit electio extranei, si fiat à maiore parte, vt contra Gl. hic ver. aliam, Inq. n. 4.

tradit Anton. n. 25. Abb. n. 8. & sumitur ex c. à nobis 19. hoc tit. & ex hoc textu; quando Pontifex omnes contra electum factas obiectiones, præter eam de morbo epileptico, tanquam friuolas reiecit. Idem quoque docui supra in c. bonæ 4. de postulat. Prælatorum, not. 6.

NOTANDVM IV. Circa §. fin. Quod si electores: Videtur ex eo §. colligi, secundùm ea tempora, Electores potuisse recedere ab electione, etiam publicata, si electus consensum necdum dedit; quia videri poterat adhuc res integra, & ius nondum acquisitum: Sed contrarium postea definitum est à Gregorio IX. Papa in c. publicato n. 58. hoc tit. Idque annotauit Innocent. in fine c. Anton. hic n. 34. dicens, quòd in veritate ita sonat litera. Glosa verò, quam Abb. & alij sequuntur, ver. non compromiserint, improprie & abusuè textum interpretatur. Alias interpretationes legere licet apud Innoc. & Anton. cit. locis.

CAPITVLVM XXII

Dudum.

PARAPHRASIS.

Orta discordia circa electionem Præpositi Coloniensis ecclesiæ; quia alij Præpositum S. Georgij, alij autem Præpositum SS. Apostolorum Petri & Pauli elegerant, Pontifex Innocent. III. causam quibusdam iudicibus commisit, ita, vt si partes consentirent, ad definitiuam sententiam procederent: sin minus ad Apostolicam Sedem, causam instructam remitterent. Iudices delegati vocatis ad se partibus, testes receperunt, eligentium conscientias examinarunt, & allegationes partis vtriusque audierunt. Sed quia S. Georgij Præpositus iudicum sententiæ subijcere se noluit, causam ipsi ad Sedem Apostolicam destinarunt: præfixo termino, intra quem partes contententes per se, vel per Procuratorem idoneum, Romæ se sistere deberent. Et Præpositus quidem Apostolorum constituto tempore aduenit: sed al-